Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá kontrastivním topikem v češtině, konkrétně jeho prozodickým vyjádřením. Kontrastivní topik je chápán jako set alternativ, které tvoří téma promluvy, resp. označuje to, o čem daná promluva je. Kontrastivní topik se zpravidla objevuje na začátku věty / promluvy a bývá spojován s tzv. *hat-contour* intonací, tj. intonační průběh promluvy, který stoupá na konstituentu s kontrastivním topikem a klesá na fokusovaném konstituentu. Předchozí výzkum kontrastivního topiku ukázal tyto tendence i na češtině. Co ale zatím zůstávalo stranou pozornosti, jsou konstrukce s topikalizační částicí *to* (tzv. *it-cleft*), např *Řidič utrpěl jen lehká zranění. To [motorkq]$_{CT}$ dopadla znatelně hůře*. (upraveno z korpusu SYN2020). Pro účely této práce byla vytvořena experimentální studie, která měla zodpovědět na dvě základní otázky – jak prozódie interaguje s typem kontrastivního topiku (s částicí *to* x bez částice) a zda má na prozodické vyjádření vliv explicitnost výběru alternativ, které mohou být kontrastivním topikem (explicitní: *Na tom filmu dělal zkušený režisér a kameraman. [Režisér]$_{CT}$ vyhrál Oscara*. X implicitní: *Na tom filmu dělal tým zkušených filmařů. [Režisér]$_{CT}$ vyhrál Oscara*.). Výsledky ukazují, že použití hat-contour intonace není povinné ani pro promluvy s částicí to a že prozódie neinteraguje s explicitností alternativ.

Klíčová slova:

Kontrastivní topik, informační struktura, prozódie, experiment